

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

XXXVI [i. e. XXXVII]. Si regulares ad seculares Ecclesias possint in
Praelatos assumi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Lib. 5. capitu-
lar c. 155. &
Addit. III. c.
30.

poenam, sed rectores Ecclesiarum obtine-
re vitam & membra, super eo tamen quod
iniquè fecit est legitimè componendum.
Et hoc verum, nisi publicus latro fuerit vel
nocturnus populator agrorum, dum iti-
nera frequentata & in publica strata obsi-
det aggressionis insidiis, pro facinoris mag-
nitudine, cum & communem utilitatem
impedit & nocere omnibus molitur, ab
Ecclesia extrahi potest, impunitate non
præstata, secundum canonicas sanctiones.

Concil. Aure-
lian. I. c. 3.

Si vero servus fuerit qui confugit ad Ec-
clesiam, postquam de impunitate sua do-
minus ejus clericis juramentum præstite-
rit, ad servitium domini sui redire com-
pellitur & invitus, alioquin a domino po-
terit occupari. Tu ergo, fili carissime, cum
in regno tuo aliquid horum contigerit,
juxta præmissam distinctionem sic proce-
dere studeas quod honor Ecclesiarum &
emunitas servetur illæsa, & malignandi
facultas pravæ voluntatis hominibus au-
feratur.

TITULUS XXXVI.

Quod monasteria monachorum possint in
canonicos regulares converti.

Idem Colocensi Archiepiscopo.

Cum nobis, licet immeritis, in apo-
stolicae sedis specula consistentibus
sit universarum Ecclesiarum sollicitudo
commissa, de statu illarum sollicitudinem
nos convenit gerere diligentem & pro-
videre atentè ut per fratres & coëpiscopos
nostros, cum non possimus ubique
nostram presentiam corporaliter exhibe-
re, possint in melius reformari. Ex parte si-
quidem tua nostris est auribus intimatum
quod cum bona memoria An. anteces-
tor tuus monasterium sancti Stephani pro-
tomartyris situm in loco qui dicitur Keu
concessisset fratribus sancti Abraham de
valle Ebron, monachis nigri ordinis propo-
ter dissolutionem suam inde remotis, & il-
dem fratres sancti Abraham bona ejus di-
lapidando, & ducendo vitam nimiùm dis-
solutam, ipsum deduxissent ad nimiam
paupertatem, bona memoria C. Papa
prædecessor noster & nos etiam tibi dedi-
mus in mandatis ut restitutione ejusdem
monasterij provideres, tuo committentes
arbitrio utrum predicti fratres sancti
Abrahæ tolerandi, an monachi nigri es-
sent in ipso monasterio reducendi. Tu ve-
ro, sicut accepimus, fratres sancti Abra-

ham propter dissolutionem suam inde pe-
nitius abjecisti, & nos per petitionem tuam
duxisti super provisione ipsius monasterij
requiriendos. Ideoque mandamus quatenus
si per monachos Ecclesiam illam vide-
ris reformari non posse, in ipsa Ecclesia
Canonicos institutas regulares, qui secundum
regulam beati Augustini devoutum ibi
Domino famulatum impendant, & per
eorum religionem locus ipse in melius tuo
* faciente reformatur.

TITULUS XXXVII.

Si regulares ad seculares Ecclesias possint
in prælatos assumi.

Idem Vbaldo plebano sancti Gavini.

Quod Dei timorem præ oculis ha-
beas ex fructibus tuis colligitur evi-
denter, cum opera quæ facis testimonium
perhibeant veritati. Vnde tuum proposi-
tum in Domino commendamus. Sanè,
sicut jam dudum aribus nostris insonuit,
quondam desiderans ad frugem vita me-
lioris transire, officium plebani resignans,
coram fratribus sancti Victoris Bononiensis
promissionem de tua conversione feci-
sti, neque professionem solemnam emit-
tens, neque habitum religionis assumens.
Sed nobilis vir Comes Albertus & parro-
chiani plebis ejusdem attendentes te lau-
dabiliter præfuisse, ac de recessu tuo ei-
dem loco jacturam non modicam immine-
re, desiderium tuum haçtenus retardarunt,
à venerabili fratre nostro Florentino Epis-
copo impetrantes ut ministrares ibidem.
Hoc etiam dilectus filius noster P. basilicæ
duodecim apostolorum Presbyter Cardi-
nalialis, tunc apostolicae sedis Legatus, pen-
sata utilitate plebis proponitur annuisse.
quod jam dicti Comes & populus à nobis
ratum haberi suppliciter postularunt; præ-
sertim cum de licentia Prioris sancti Victo-
ris Bononiensis dinoscari haçtenus id fe-
cisse. Licet autem in Lateranensi Concilio
de monachis caveatur ne singuli per villas
& oppida seu per quascumque parochiales
ponantur Ecclesias, sed in majori con-
ventu aut cum aliquibus fratribus ma-
neant, ne soli inter seculares homines spi-
ritualium hostium conflictum expectent,
Salomone dicente *Væ soli*, quia si cederit,
non est qui sublevet eum, quia tamen iltud
de Canonicis regularibus specialiter non
cavetur, qui etsi à sanctorum monacho-
rum consortio non putentur sejuncti, re-

Cap. 5. de fla-
tu monach.

gulæ tamen inserviunt laxiori, & per anti-
quos canones etiam monachi possunt ad
parochialium Ecclesiarum regimen in
Presbyteros ordinari, ex quo debent præ-
dicationis officium, quod privilegium
est, exercere, sic annuendum duximus
postulatis, ut plebani exercens officium,
si commodè fieri poterit, unum Canoni-
cum regularem tecum habeas ad caute-
lam, cuius in his quæ Dei sunt & regularis
observantia tam confortio quam solatio
perfruaris.

T I T U L U S   X X X V I I I .

Quod Canonici regulares ad religionem
hospitaliorum transire non possint.

Idem Ci. Lubuffensi Episcopo.

Refere dico filio fratre V. hospi-
taliario nostro est apostolatui reser-
atum quod cùm à tempore juventutis suæ
secundum institutiones Canonicorum re-
gularium Auroviasensis Ecclesia beati
Augustini regulam professus fuisset, & in
ea ultra decennium permanens, sacros or-
dines usque ad sacerdotium suscepisset, ju-
ventute postmodum impellente, curiosi-
tate potius quam religionis amore devi-
etus, terram Hierosolymitanam & alias
videre desiderans, ab Abbe suo non tam
voluntariam sub eadem conditione licen-
tiā obtinuit quam extortam ut si bona
memoria Alexandrum Papam prædeces-
sorem nostrum inveniret in viam, causam
itineris sibi exponeret, & juxta mandatum
vel procederet vel redire. Verum ipse ne-
glecta conditione procedens suscepit habi-
tum hospitalis, in cuius servitio usque ad
hæc tempora fideliter laboravit. Sed cùm
ordo præmissus districtoris sit observan-
tia quam secundus, prudenter attendens
quod de laxiore ascendendum sit ad ordi-
nem arctiorem, non autem de arctiore ad
laxiorem sit ratione aliqua descendendum,
ad se Domino inspirante reversus, ad bo-
num redire desiderat quod dimisit. Cùm
itaque non mediocriter delinquit qui mi-
nus bonum majori bono præponit, frater-
nitati tuæ per apostolica scripta manda-
mus quatinus inquisita super præmissis di-
ligentiū veritate, si rem inveneris ita es-
se, præfato fratri V. licentiam auctoritate
apostolica præbeas ad primum ordinem
redeundi.

T I T U L U S   X X X I X .

De voto & habitus susceptione.

Idem Aconensi Episcopo.

Sicut nobis est ex parte tua proposi- Lib. 1. epist.
tum, quidam clericus cùm ægritudine ⁵¹⁷.
nimia laboraret, quasi de morte securus,
& de recuperanda sospitate desperans,
habitum Canonicorum regularium petuit
& accepit, ea in susceptione habitus ex-
primens ac promittens quæ solent in hu-
jusmodi repromitti. Sed nec ad Ecclesiam
transit, utpote infirmitate gravatus, nec
bonis suis uti cessavit. Postmodum verò
sospitate susceppta, post quindecim annos
& ultrà, videntibus & scientibus venera-
bili fratre nostro Archiepiscopo & dilecto
filio Priore & Canonicis Ecclesiæ Nazare-
nensis, à quibus habitum suscepserat regu-
larem, tu, licet eo tempore quo habitum
suscepserat, in Ecclesia Nazarena Prioris
follicitudinem exerceres, immemor eo-
rum quæ facta fuerant circa ipsum, in
Aronensem eum Canonicum suscepisti.
Quia verò quid super hoc facere debeas,
per nostras expostulas literas edoceri, fra-
ternitati tuæ duximus respondendum,
quod si regularem habitum se postulante
suscepit & ad observationem religionis ca-
nonica sua se professione ligavit, ad resu-
mendum habitum ecclesiasticæ est distri-
ctione cogendus, cùm quod tanto tem-
pore extra canonicam mansit, non in ex-
cusationem ejus, sed in majoris transgres-
sionis augmentum meritò valeat allegari.

Idem Episcopo & Capitulo Tragurienfi.

Sicut tenor vestrarum literarum nobis Lib. 1. epist. 56.
aperuit, cùm P. lator præsentium in
sacerdotali esset officio constitutus, &
tanta rerum temporalium indigentia labo-
raret quod nec sibi nec suis progenitoribus
seu fratribus in necessitatibus propriis pos-
set aliquatenus providere, proprij corpo-
ris laboribus & maris periculis multis se
non dubitavit exponere, ut de suo labore
& acquisitione honesta suam & suorum
posset indigentiam relevare. Contigit au-
tem post hæc quod ipse longè à vestra ci-
vitate consistens tam gravi cœpit ægritu-
dine laborare quod extra se positus despe-
raret de vita præsenti, & cùm in tali esset
articulo constitutus, à quodam simplici
monacho induitus fuit habitu monachali,
& ad monasterium deportatus. Deinde

F F f iij